



Kuukiri

Oktoober 2024

[Loe uudiskirja veebis.](#)

Õnnelik seenior raamatukogus. Tallinna Keskraamatukogu pakub võimalusi olla aktiivne kogukonnaliige.

Ajalooliselt on paljud vaadanud raamatukogusid raamatute hoidlatena. Kuid raamatukogud on kujunemas kogukonna keskusteks, mis on laienenud, et vastata oma kogukondade vajadustele, pakkudes võimalusi mõjuvõimu suurendamiseks, hariduse andmiseks ja kaasamiseks.

Mõiste „kogukond“ sügavam tähendus on just inimeste vastastikkused suhted, üksteise praktiline abistamine, mõistmise või toe pakkumine, jagatud väärtused ja eesmärgid. Kogukonnas kogetakse solidaarsust, s.t tunnetatakse, et ollakse millegi poolest sarnases olukorras ja koos tegutsedes saab edasi liikuda ja lahendusi leida.

Oleme Tallinna Keskraamatukogus juba üle kuue aasta teinud jõupingutusi ja tööd pakkudes seenioridele põnevat valikut üritustest, programmidest ja teenustest.

Võime täie julgusega öelda, et meil on moodustunud seenioridest juba omaette väikesed kogukonnad. Igas linnaosas on tekkimas oma rakukesed. Meie loodame, et meie kogukond suureneb igal aastal nii taas raamatukokku tee leidvate kui ka uute inimeste toel. Meie soov on, et meid leiavad üles ka need vanemad inimesed, kellel on suurem risk sotsiaalse isolatsiooni ja üksinduse tekkeks. See vajab koostööd ja õigeaegset märkamist lähivõrgustiku poolt. Püüame oma tegevusi tutvustada erinevatele põlvkondadele nii ürituste ajal kui ka meedia ja sotsiaalmeedia kaudu.

Saame tõdeda, et juba enne koroona-aega, aga just koroona-ajal ja pärast seda on kogukondlik töö raamatukogus seenioride jaoks mõistetavaks saamas. Tallinna Keskraamatukogu poolt hakkasid tegutsema seenioridele suunatud Skype'i vestlusgrupid ja digioskuste õpigrupp. Sellest ajast alanud tegevused jätkuvad tänaseni. Kohtumised erinevate külalistega, vestlushommikud, mäluclubid ja diginõustamisedki toimuvad meie osakondades ja harukogudes regulaarselt. Seeniorid suhtlevad, käivad üritustel uusi teadmisi omandamas, õpivad koos digioskusi ning toetavad kohtumiste meelespidamise osas ka üksteist. Koos on hakatud uurima lisavõimalusi, kuhu koos minna, milliste kultuuri – ja sotsiaalasutustega tutvuda ja milliseid ühistegevusi võiks korraldada. Raamatukogu pooltki jagame infot, mitte ainult oma raamatukogu sündmuste kohta.

Raamatukogud on selleks, et pakkuda vanemale elanikkonnale kaasahaaravaid võimalusi. Tallinna Keskraamatukogus on üritusi, mis suunatud just vanemaealiste sihtgrupile päris palju. <https://keskraamatukogu.ee/seenioridele/>

Kutsume kõiki olema koostööpartnerina või vabatahtlikuna toeks ja abiks, et muuta raamatukogu veelgi kogukondlikumaks. Ootame huvilisi, kellega koos mõelda välja erinevaid üritusi, anda omapoolne panus sündmuste ettevalmistamisel ja läbi viimisel. Tulge jagama oma kogemusi, teadmisi ja oskusi ning teeme koos ka erinevaid põlvkondadevahelisi kaasamistegevusi. Olgu selleks mõne oma reisi tutvustamine, vestlusingid, dialoogivormis arutelud vabalt valitud teemal. Korraldame koos viktoriine ja lauamänguklubi vmt. Väga ootame raamatukokku mehi, kelle on veidi aega panustada, et muuta raamatukogu ka meestele tähtsaks kohtumispaigaks. Meesteklubi, mis võiks kord kuus toimuda ootab eestvedajat! Kõik ettepanekud on väga oodatud.

Kas ka sinu ülesannete nimekirjas on koostöö ja partnerlus kohaliku raamatukoguga? See võiks kindlasti nii olla! Väga paljud täiskasvanud usuvad, et raamatukogud pakuvad usaldusväärset teavet ning aitavad neil uusi asju õppida. Samuti arvatakse, et avalikud raamatukogud aitavad areneda, julgustavad neid keskenduma oma elus olulisele ja aitavad toime tulla kiires maailmas.

Hoiame vaimu ärksa!

Leelo Ainsoo
sotsiaalse kaasatuse peaspetsialist
Tallinna Keskraamatukogu

Filmimuuseumis avaneb 1. novembril näitus „Parim enne: MÖÖDAS?!“

Näitus uurib, kuidas Eesti filmikunst on taasiseseisvunud Eestis kujutanud eakaid tegelasi ja vanadust.

Iga elusolendi elukaarde on bioloogiliselt sisse kodeeritud ka vanaks saamine. Elanikkonna vananemine ja riikide suutlikkus sellega toime tulla on käivitanud Euroopas üha laiema diskussiooni vananemise ja selle ühiskondliku tähenduse üle. Näitus sündis soovist selles arutelus kaasa lüüa.

Miks uurida vananemise teemat just filmi kaudu? Filmikunst aitab mõista meid ümbritsevat tegelikkust ning loob kujutlusi, millega saame samastuda ja oma tegevust mõtestada. Filmiga loodud representatsioonid peegeldavad ja ühtlasi kujundavad meid ümbritsevat tegelikkust. Et uurida ekraani vahendusel Eesti publikuni jõudnud tähendusrikkaid ja ilmekaid vanaduse käsitlusi, said Tallinna Ülikooli uuenduslikus ja interdistsiplinaarses ELU-aines (Elualasid Lõimiv Uuendus) kokku 12 eri valdkonna tudengit, kes asusid filmi- ja soouurijate juhendamisel Eesti mängufilme analüüsima.

Näitusele on toodud 21 filmi analüüs. Uuritud filmide seas on nii komöödiad, draamafilme, animafilme kui ka koguperefilme. Projektist osavõtjad keskendusid vanaduse, maskuliinsuse ja feminiinsuse kujutamisele filmides. Ühistel aruteludel tekitasid teravat diskussiooni vanemaalaste tegelaste negatiivne ja rõhutatud murede või kiiksudega kuvamine, tegelaste sagedased terviseprobleemid ja üksildus. Käsitletud teemade hulka mahtusid siiski ka hoolivus ja armastus.

Tudengite loodud vormid avavad eakate tegelaste profiile, suhteid ning vanaduse tähendusi eri vaatenurkade alt. Küllastajale pakutakse välja mitmeid viise, kuidas mõtestada ühiskonnas valitsevaid stereotüüpe, ootusi ja ettekujutusi vanaduse ja eakate kohta.

Ükskord oleme kõik vanad!

Näitus jääb Filmimuuseumis avatuks kuni 5. oktoobrini 2025.

Uudist vahendas Agu Laius

Maakondades töötavad vanemaealiste koostöökogud

Vanemaealiste nõukogud töötavad juba 30 omavalitsuses. Vt <https://liiga.ee/vanemaealiste-kogud-omavalitsustes/>. Paljud neist on hiljuti loodud ja omandavad kogemusi, kuidas kaitsta vanemaealsite huvisid koostöös omavalitsutega.

Kogemuste omandamiseks ja jagamiseks töötavad kolmes maakonnas omavalitsuste vanemaealsite kogude ja sotsiaaltöötajate esindajate koostöökogud, mille koosolekud on ühtlasi ka kogemusõppe päevadeks.

Hiljuti toimusid sellised koostöökogud Viljandimaal ja Harjumaal.

Viljandimaal on kõigis omavalitsustes loodud vanemaealsite kogud ja nende tegevust peavad oluliseks ka omavalitsuste volikogud ja valitsused. Koos käiakse 2-3 korda aastas ja koostöökogu toimub iga kord erinevas omavalitsuses, kus tutvutakse sealse sotsiaaltöö korraldusega ja külastatakse sealset sotsiaalkeskust ja/või hooldekodu.

Üsna analoogiliselt töötab vanemaealsite koostöökogu ka Ida-Virumaal, kus vanemaealsite kogud on loodud kõigis valdades ja Kohtla-Järve linnas.

Harjumaal töötab vanemaealiste kogu 6 omavalitsuses, aga maakondlikus koostöökogus osalevad veel mitme valla esindajad, kus kaalutakse vanemaealsite kogu loomist. Harjumaal töötab vanemaealiste kogu koostöös Harjumaa Omavalitsuste Liiduga. Nii käsitlesime viimasel koosolekul Harjumaa tervise- ja heaolustrateegia 2026 – 2036 tegevuskava vanemaealiste vaatest lähtuvalt.

Kevadel sai kasutusvalmis omavalitsuste vanusesõbralikkuse hindamise juhend ja asjakohane küsimustik, mis on koostatud lähtudes soovitudest „Vanusesõbraliku Eesti põhimõtted“. Hindamise läbiviimist selgitas Urmo Kübar (Praxis), selle katsetamise kogemusi tutvustasid Rae valla esindaja ja Harjumaal ka Kuusalu valla esindaja.

Lähiajal toimub sarnane koostöökogu Ida-Virumaal, kus lisaks tutvustab uuringu „Üks vanem mees“ tulemusi selle läbiviija Olga Lupanova, Tallinna Ülikooli doktorant.

Agu Laius, NOVA projektijuht

MTÜ Kuldne Liiga huvikaitsejuht, agu.laius@gmail.com

Toeta Kuldset Liigat annetusega, tee püsiannetus pangas!

Kuldne Liiga vajab oma tegevuse hoogustamiseks ja vanemaealiste huvikaitseks toetajate annetusi.

Annetuse saab teha **MTÜ Kuldne Liiga pangakontole EE697700771000924787**, selgituseks: Annetus.

Sinu annetus aitab Kuldsel Liigal saavutada, et Eesti oleks vanusesõbralik.

MTÜ Kuldne Liiga on kantud [Vabariigi Valitsuse tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja](#) ning ühingule tehtavad annetused on tulumaksuvabad.

MTÜ Kuldne Liiga uudiskiri. Rohkem infot: www.liiga.ee
Antud postiloend töötab vaid uudiskirja edastamiseks.

Uudiskirja sisule reageerimiseks saada kiri: info@liiga.ee
Uudiskirja listiga liitumiseks või lahkumiseks saada kiri: nova@liiga.ee